

Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут
Бібліотека

Михайло Грушевський – літописець історії українського народу

**Рекомендаційний бібліографічний список літератури
до 150-річчя від дня народження Михайла
Сергійовича Грушевського**

Інформаційно-бібліографічний відділ бібліотеки

Вінниця, 2016

*Завдяки історичній пам'яті
людина стає особистістю,
народ - нацією, країна - державою.*

М. Грушевський

У вересні 2016 року Україна Указом Президента відзначає 150-річчя від дня народження Михайла Сергійовича Грушевського – видатного українського державного та політичного діяча, Голови Центральної Ради Української Народної Республіки, першої у ХХ столітті незалежної Української держави, історика і організатора української науки. Він став символом української нації у ХХ столітті. Його монументальна «Історія України- Руси» по праву вважається метрикою нашого народу, а її автора називають Великим українцем – і літописцем, і творцем історії.

Важлива заслуга Грушевського перед українським народом полягає в тому, що він на величезному архівному матеріалі показав безперервність історії українського народу від часів Київської держави, довів, що український народ має своє власне коріння. Українська нація завжди зберігала свою національну культуру та історію. Загалом його перу належить майже дві тисячі праць, в яких історія України просліджується від найдавніших часів до проголошення Української Народної Республіки. Михайло Грушевський не тільки писав історичні праці, але й сам робив історію. Він був творцем українського життя. Для України він дав незвичайно багато: розвинув українську науку до європейського рівня, поширив нові думки, наблизив нас до західної культури, і надихнув громадянство новим духом, новим життям.

В рекомендаційному списку « Михайло Грушевський - літописець історії українського народу» представлені наукові видання, навчальні посібники з історії України, статті із збірників та періодичних видань. Презентований бібліографічний список – це вдячна данина поваги до великого українця і прагнення повніше ознайомити користувачів з науковими надбаннями вченого.

1. **Про відзначення 150-річчя від дня народження Михайла Грушевського** [Електронний ресурс]: Указ Президента України від 9 лют. 2015 р. №63/2015. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/63/2015>. – Назва з екрану.
2. **Вивід прав України** / М. Грушевський, І. Франко, М. Костомаров, С. Величко. – Львів : Слово, 1991. – 128 с.
3. **Видатні українці. Михайло Грушевський** [Електронний ресурс] / Наша область. - Режим доступу: http://teleoblast.io.ua/s218600/vidatni_ukraenci._mihaylo_grushevskiy. – Назва з екрану.
4. **Галерея видатних особистостей. Грушевський Михайло Сергійович (1866-1934)** [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.univ.kiev.ua/ru/geninf/osobystosti/grushevskiy>. – Назва з екрану.
5. **Голобородько Я.** Речник української національної ідеї. До 140-річчя від дня народження Михайла Грушевського / Я. Голобородько // Вісник Національної академії наук України. – 2006. – № 9. – С. 44-52.
6. **Грушевський Михайло Сергійович (1866-1934), політичний діяч, науковець, публіцист** [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://www.shevkiivlib.org.ua/derzhavni-zakupivli/157-vidatny-persony-grushevsky.html>. – Назва з екрану.
7. **Грушевський М.** Ілюстрована історія України / М. Грушевський. – Нове доп. вид. – Донецьк : БАО, 2003. – 736 с.
8. **Грушевський М.** Історія України,приладжена до програми вищих початкових шкіл і нижчих класів шкіл середніх / М. Грушевський. – К : Дім, 1994. – 256 с.
9. **Грушевський М.** Хто такі українці і чого вони хочуть / М. Грушевський. – К : Знання, 1991. – 240 с.

10. **Грушевський М. С.** Історія України-Руси. 1
/ М. С. Грушевський. – К : Наукова думка, 1991. – 648с.
11. **Грушевський М. С.** Історія України-Руси. 2
/ М. С. Грушевський. – К : Наукова думка, 1992. – 640 с.
12. **Грушевський М. С.** Історія України-Руси. 3
/ М. С. Грушевський. – К : Наукова думка, 1993. – 592 с.
13. **Грушевський М. С.** Історія України-Руси. 4
/ М. С. Грушевський. – К : Наукова думка, 1993. – 544 с.
14. **Грушевський М. Н.** Історія України - Руси. 6
/ М. Н. Грушевський. – К : Наукова думка, 1995. – 680 с.
15. **Грушевський М. С.** Предок : Із белетристичної спадщини
/ М. С. Грушевський. – К. : Веселка, 1990. – 247 с.
16. **Грушевський М. С.** Про українську мову і українську школу
/ М. С. Грушевський. – К : Веселка, 1991. – 46с. : іл.
17. **До Дня народження Михайла Грушевського. 10 фактів**
[Електронний ресурс] / Твоє місто. – Режим доступу: http://tvoemisto.tv/news/do_dnya_narodzhennya_myhayla_grushevskogo_10_faktiv_73186.html. – Назва з екрану.
18. **До 150-річчя з дня народження М.Грушевського** [Електронний ресурс] / Громадянське суспільство і влада. - Режим доступу:// <http://www.solor.gov.ua/info/4/8263>. – Назва з екрану.
19. **Загадка дати смерті Михайла Грушевського** [Електронний ресурс] / Історична правда. – Режим доступу: <http://www.istpravda.com.ua/research/2014/11/24/145966>. – Назва з екрану.
20. **Заброварний С. І.** Економічні погляди М.С. Грушевського
/ С. І. Заброварний // Український історичний журнал. – 2009. – № 6. – С. 47-62.

21. **Ідзьо В.** М.С. Грушевський про українське питання в Росії в період I Російської буржуазно - демократичної революції 1905 - 1907 років / В. Ідзьо // Персонал. – 2006. – № 11. – С. 12-17.

22. **Михайло Грушевський** [Електронний ресурс] / Енциклопедія історії України. - Режим доступу:// <http://www.litopys.com.ua/encyclopedia/vidatn-d-yach-ta-tovaristva/mikhaylo-grushevskiy>. – Назва з екрану.

23. **Михайло Грушевський** [Електронний ресурс] / Знаменитые, великие, гениальные люди ... – Режим доступу: <http://100v.com.ua/ru/node/2409>. – Назва з екрану.

24. **Михайло Грушевський** [Електронний ресурс] / Великі Українці . – Режим доступу: <http://velykiukrainci.livejournal.com/24757.html>. – Назва з екрану.

25. **Михайло Грушевський і більшовицька влада: ціна політичного компромісу** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://gazeta.dt.ua/SOCIETY/mihaylo_grushevskiy_i_bilshovitska_vlada_tsina_politichnogo_kompromisu.html. – Назва з екрану.

26. **Михайло Грушевський про національне самопізнання та національне відродження** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?. – Назва з екрану.

27. **Михайло Грушевський став головою Центральної Ради (1917)** [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.calendarium.com.ua/ua/mihailo_grushevskii_stav_golo. – Назва з екрану.

28. **Михайло Грушевський як історіограф** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://npu.edu.ua!/e-book/book/html/D/ifon_kifi_Pricak/40.html. – Назва з екрану.

29. **Михайло Грушевський: «Москва впаде, Україна встане...»** [Електронний ресурс]/Слово Просвіти.–Режим доступу:

<http://slovoprosvity.org/2016/07/01/mixajlo-grushevskij-moskva-vpade-ukrajnavstane>. – Назва з екрану.

30. **Огородник І. В.** Історія філософської думки в Україні = Курс лекцій : навч. посіб. / І. В. Огородник, В. В. Огородник. – К : Знання, 1999. – 543с.

31. **Плохій С.** Великий переділ : Незвичайна історія Михайла Грушевського / Сергій Плохій ; переклад з англ. М. Климчука. – К. : Критика, 2011. – 600 с.

32. **Портнов А.** Історії істориків : Обличчя й образи української історіографії ХХ століття / Андрій Портнов. – К. : Критика, 2011. – 240 с.

33. **Пустіва В.** Архів розповідає про срібний ювілей незалежності / В. Пустіва // Вінницька газета. – 2016. – 26 серп. – С.6.

34. **Соколова С.** Сторінки великого життя. До 140-річчя від дня народження Михайла Грушевського / С. Соколова // Українська культура. – 2006. – № 12. – С.1.

35. **Сто великих українцев.** – 2-е изд., исправ. и доп. – М, К : Вече, Орфей, 2002. – 592с. – (100 великих).

36. **Тельвак В. В.** Життєвий і творчий шлях М.С. Грушевського в ювілейних оцінках 1926 року / В. В. Тельвак // Український історичний журнал. – 2008. – № 6. – С. 111-125.

37. **Цей день в історії: 25 листопада : Помер Михайло Грушевський** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.jnsm.com.ua/cgi-bin/m/tm.pl?Month=11&Day=25>. – Назва з екрану.

38. **Цибань В. О.** Нагороди Національної академії наук України. Золота медаль імені В. І. Вернадського. Премії імені видатних учених України. Відзнаки / В. О. Цибань. – К. : Академперіодика, 2010. – 400 с.

39. **Цибенко І.** "Історія України - Руси" Михайла Грушевського як зразок бібліографічної культури / І. Цибенко // Вісник Книжкової палати. – 2003. – № 1. – С. 37-39.
40. **Цибенко І.** "Історія української літератури" М. Грушевського - важливий етап у розвитку вітчизняного літературознавства / І. Цибенко // Вісник Книжкової палати. – 2013. – № 11. – С. 26-28.
41. **Цибенко І.** Бібліологічна культура в творчості М. Грушевського / І. Цибенко // Вісник Книжкової палати. – 2011. – № 9. – С. 33-36.
42. **Цибенко І.** Деякі аспекти статті М. Грушевського "Звичайна схема "руської" історії й справа раціонального укладу історії східного слов'янства" (до 105 - х роковин з дня виходу) / І. Цибенко // Вісник Книжкової палати. – 2009. – № 12. – С. 30-32.
43. **Цибенко І.** Критико - бібліографічна діяльність Михайла Грушевського на сторінках "Записок НТШ" та "Літературно - наукового вісника" (Львівський період життя та творчості , 1894 - 1914 роки / І. Цибенко // Вісник Книжкової палати. – 2004. – № 3. – С. 30-35.
44. **Цибенко І.** Михайло Грушевський та міжнаціональні бібліографічні зв'язки / І. Цибенко // Вісник Книжкової палати. – 2009. – № 10. – С. 29-31.
45. **Цибенко І.** Науково-видавнича діяльність М. Грушевського в умовах розбудови національної культури України / І. Цибенко // Вісник Книжкової палати. – 2015. – № 11. – С. 34-37.
46. **Цибенко І.** Організаційна та критико-бібліографічна діяльність Михайла Грушевського на сторінках журналу "Україна" / І. Цибенко // Вісник Книжкової палати. – 2007. – № 1. – С. 27-29.

47. **Цибенко І.** Територіально-історичні дослідження Михайла Грушевського: бібліографічний аспект / І. Цибенко // Вісник Книжкової палати. – 2010. – № 12. – С. 21-24.

48. **Цибенко І.** Українська періодика у творчому житті М. Грушевського / І. Цибенко // Вісник Книжкової палати. – 2012. – № 11. – С. 30-34.

49. **Чи актуальний Михайло Грушевський сьогодні?** [Електронний ресурс] / Наше слово. – Режим доступу: <http://www.nasze-slowo.pl>. – Назва з екрану.

50. **Шаров І. Ф.** 100 видатних імен України / І. Ф. Шаров. – К : Альтернатива, 1999. – 496с.

